

Mladá rusistika – nové tendencie a trendy

Dne 5. října 2012 proběhl na Katedře ruského jazyka a literatury Filosofické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě 1. ročník mezinárodní konference Mladá rusistika – nové tendencie a trendy.

Potřeba zorganizovat mezinárodní setkání mladých rusistů mohla být vyvolána také aktuálními společenskými změnami ve vztahu k Ruské federaci (a částečně i k ruskému jazyku). Po období ochlazení se začíná velmi citelně projevovat oživení zájmu o ruský jazyk, ruskou literaturu a celkově o kulturní specifika Ruska. Představitelé mladé generace Evropanů začínají chápat, že znalost ruského jazyka jim poskytne určité výhody jak v získání nových poznatků, tak i v řadě praktických záležitostí. Velký zájem o konferenci Mladá rusistika ukazuje na snahu jazykovědců upevnit pozice ruského jazyka i ruské kultury nejen ve vlasti, ale i za jejími hranicemi.

Setkání zahájil doc. PhDr. Anton Eliáš, CSc., proděkan pro vědecký výzkum a doktorské studijní programy, jež přítomné přivítal a seznámil s historickým vývojem fakulty, která v loňském roce oslavila 90. výročí své existence. Hladký průběh konference, mnoho plodných diskusí v příjemné a přátelské atmosféře všem účastníkům popřál doc. Mgr. Lubor Matejko, Ph.D., vedoucí Katedry ruského jazyka a literatury. Na plenárním setkání vystoupil také vzácný host konference, prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc., vedoucí Ústavu slavistiky Filosofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Kromě přání úspěchu konferenci i jejím účastníkům představil přítomným publikace vycházející na jeho pracovišti. Po slavnostním zahájení se účastníci rozdělili do dvou sekcí. Lingvistickou sekci moderovala Mgr. Nina Cingerová, Ph.D., literárněvědnou, historicko-kulturní a translaticologickou Mgr. Andrea Haburová.

Lingvistickou sekci zahájil J. Konečný z Pedagogické fakulty UK v Praze vystoupením na téma aktivní procesy ve fonetice současného ruského jazyka na pozadí metodiky výuky ruštiny jako cizího jazyka. Následoval referát V. Kaplanové

z Unicorn College a Pedagogické fakulty UK v Praze pojednávající o využití moderních technologií při výuce ruských reálií. Po krátké přestávce vystoupila I. Hanulíková z Univerzity Palackého v Olomouci s originálním příspěvkem vycházejícím ze zpracované diplomové práce s názvem „Lze nazvat muže krávou a ženu kocourem?“ V diskusi k tomuto příspěvku bylo konstatováno, že v zásadě nikoliv. Další prezentující byla K. Křížová z Masarykovy univerzity v Brně, která zkoumala kalky v současné ruštině. Po ní vystoupila K. Neumannová z Univerzity Palackého v Olomouci. Ve svém příspěvku představila výsledky práce s publicistickými texty, v rámci nichž si všímala slovní zásoby týkající se přírodních katastrof. Po polední přestávce vystoupila P. Stojanovska z Univerzity Eötvösa Loranda v Budapešti. Hovořila o problematice pronikání slovní zásoby z oblasti informačních technologií do makedonského a ruského jazyka. Stejně pracoviště reprezentovala i další referující, T. Merai, která se zabývala překladem názvů uměleckých děl a názvů se symbolickým významem v moderní ukrajinské literatuře. Posledním vystupujícím před odpolední přestávkou byl S. Oplátek z Masarykovy univerzity v Brně, jenž hovořil o problematice přičestí ve staré ruštině. Poslední blok lingvistické sekce zahájila O. Ušakovová z Masarykovy univerzity v Brně. Ve svém vystoupení hovořila o problematice fungování predikátů ve staré ruštině v porovnání s historickou češtinou. V následujícím vystoupení hovořila P. Fojtů z Univerzity Palackého v Olomouci o nových trendech ve využívání zoonym ve frazeologii. Lingvistickou sekci uzavřela svým referátem M. Pavlasová z Masarykovy Univerzity v Brně, která pojednala o emocionálním prožívání člověka vyjádřeném vlastním jménem v ruském i českém překladu Bible.

Paralelně probíhalo jednání v literárněvědné, historicko-kulturní a translato-logické sekci. Svým vystoupením „Vladimir Nabokov o epistolárním žánru“ je otevřela O. Jermakovová z Talinské univerzity v Estonsku. Následující referát přednesla A. Haburová z Univerzity Komského v Bratislavě. Pojednala o podobách jara v poezii A. Feta. Následovala krátká přestávka, po níž vystoupila J. Caltová z Pedagogické fakulty UK v Praze. Její příspěvek byl věnován aluzi jako jazykovému prostředku postmodernismu. Dalším řečníkem byl F. Varga z Szegedské univerzity v Maďarsku, který přednesl referát „Děti – spasitelé vesmíru: děti a dospělí v próze A. Platonova“. Následující vystoupení patřilo Z. Lorkové z Univerzity Komského v Bratislavě, která se zabývala otázkami (ne)korektnosti tvorby Vladimira Sorokina. Druhou polovinu jednání této sekce zahájil zástupce hostitelské univerzity, I. Posochin, jenž přednesl referát „Sergej Dovatov a život spisovatele v emigraci“. Vystřídala jej M. Kotásková z Univerzity Palackého v Olomouci. Hovořila o problematice překladu frazeologismů v beletristické tvorbě. S. Nagy z univerzity Eötvösa Loranda v Budapešti pojednala ve svém příspěvku o životě a roli žen děkabristů v ruské historii. Závěrečný blok zahájila N. Cingerová z Univerzity Komského v Bratislavě. Hovořila o problematice společnosti v postsovětském vědeckém diskursu. Jednání uzavřela V. Knapcová, zástupkyně pořadatelské

Mladá rusistika – nové tendencie a trendy

univerzity, která věnovala své vystoupení postavě Ivana Hrozného v období Stalinismu.

Referujícím v obou sekcích se podařilo obsáhnout velmi širokou oblast témat. Jednalo se například o problémy výuky ruského jazyka jako mateřského i cizího, tendence ve změnách v jazyce i komunikaci, analýzu aktivních procesů, probíhajících v současném ruském jazyce, výzkum literatury jako fenoménu kultury a jazyka, problémy změn v oblasti lexika a kultury řeči v širším smyslu slova, translatické a mnohé další otázky.

V literárněvědné, historicko-kulturní a translatické sekci je možné poukázat na zájem mladých rusistů zejména o literaturu 20. století. V lingvistické sekci příspěvky žádný takový jednotící prvek neměly.

Mezi nesporné přínosy konference patří poskytnutí hlubšího přehledu o současném výzkumu v oblasti lingvistiky, literatury a kultury a seznámení přítomných s různými tématy v interkulturním kontextu. Kladem setkání tohoto druhu je také možnost účastníků vyměňovat si své odborné zkušenosti se zahraničními kolegy. Nezanedbatelnou výhodou, zejména pro mladé rusisty, byla možnost získání nových mezinárodních kontaktů.

Nejen vystoupení jednotlivých řečníků, ale také diskuse, která se k nim vázala, byla inspirativní a podnětná. Celá konference naplnila přání vyřčená v úvodu a probíhala v příjemné, uvolněné, avšak pracovní atmosféře. Všichni vyjádřili naději, že konference se stane tradicí a Bratislava místem celosvětového setkávání rusistů.

Julia CALTOVÁ
Veronika KAPLANOVÁ
Jakub KONEČNÝ

